

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

1. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu fərman dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 yanvar 2004-cü il

№ 16

Azərbaycan Respublikasının
Prezidentinin
2004-cü il 29 yanvar tarixli 16
nömrəli Fərmanı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

**Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında
ƏSASNAMƏ**

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi (bundan sonra – Nazirlik) Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

2. Nazirlik öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, habelə bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

3. Nazirlik öz fəaliyyətini bilavasitə və Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq təşkilatlar yanında nümayəndəlikləri (bundan sonra – xaricdəki nümayəndəliklər), habelə tabeliyində olan təşkilat və digər qurumlar vasitəsi ilə həyata keçirir.

4. Nazirlik müstəqil balansla, operativ idarəçilik hüququ ilə dövlət mülkiyyətində olan əmlaka, müvafiq bank hesablarına, üzərində Azərbaycan Respublikasının dövlət gerbinin təsviri və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamlara və blanklara malikdir.

5. Nazirliyin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilir.

6. Nazirlik Bakı şəhərində yerləşir.

II. NAZIRLIYIN ƏSAS VƏZİFƏLƏRİ

7. Nazirliyin əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

7.1. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin konsepsiyası və əsas istiqamətləri üzrə təkliflərin hazırlanması və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi;

7.2. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi;

7.3. xarici siyasət sahəsində dövlət orqanlarının razılaşdırılmış qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin olunması barədə təkliflərin hazırlanması və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi;

7.4. beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasına diplomatik üsul və vasitələrlə kömək göstərilməsi;

7.5. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin, təhlükəsizliyinin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin toxunulmazlığının, onun siyasi, iqtisadi və digər maraqlarının diplomatik üsul və vasitələrlə təmin edilməsi;

7.6. Azərbaycan Respublikasının, onun vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin xaricdə hüquq və maraqlarının müdafiə edilməsi;

7.7. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla diplomatik və konsul əlaqələrinin təmin edilməsi;

7.8. Azərbaycan Respublikası dövlət protokolunun təmin edilməsi;

7.9. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərində vahid siyasi xəttinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi məqsədi ilə digər icra hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi;

7.9–1. öz fəaliyyəti haqqında əhalinin məlumatlandırılmasının, internet saytının yaradılmasının, malik olduğu və siyahısı qanunvericiliklə müəyyən olunmuş açıqlanmalı olan ictimai informasiyanın həmin saytda yerləşdirilməsinin və bu informasiyanın daimi yeniləşdirilməsinin təmin edilməsi.

7.10. Azərbaycan Respublikasının və onun ayrı-ayrı dövlət orqanlarının beynəlxalq siyasi, iqtisadi, elmi–texniki, mədəni, humanitar münasibətlərinin əlaqələndirilməsi və diplomatik təminatı.

III. NAZİRLİYİN FUNKSİYALARI

8. Nazirlik bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş vəzifələrə uyğun olaraq aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

8.1. Azərbaycan Respublikasını digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə təmsil edir;

8.2. Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının vahid sistemində rəhbərlik edir;

8.3. Azərbaycan Respublikasının xarici və daxili siyasəti, ölkənin iqtisadi, sosial və mədəni həyatı haqqında informasiyanın Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri vasitəsilə xaricdə yayılmasını təmin edir;

8.4. ikitərəfli, çoxtərəfli və beynəlxalq problemlərin bütün kompleksi üzrə məlumatların araşdırılması əsasında Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətləri məsələləri barədə təkliflər

hazırlayır və müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.14–1. Xarici ölkələrin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəlik və konsulluqlarının, habelə beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin əməkdaşlarının, inzibati–texniki xidmət heyətinə daxil olan şəxslərin və onların ailə üzvlərinin, həmçinin Azərbaycan Respublikasına diplomatik missiya ilə və ya Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda xüsusi missiya ilə səfər edən əcnəbilərin qeydiyyatını aparır;

8.5. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin layihələrini hazırlayır, müqavilələrin bağlanması, icrası, ləğv edilməsi və qüvvəsinin dayandırılması barədə təkliflər hazırlayır və müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə baxılmaq üçün təqdim edir;

8.6. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla danışıqların aparılmasını təşkil edir;

8.7. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin icrası üzərində ümumi müşahidəni həyata keçirir, milli qanunvericiliyin Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hüquq öhdəliklərinə uyğunlaşdırılması haqqında təkliflərin hazırlanmasında iştirak edir;

8.8. Azərbaycan Respublikasının digər dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla iqtisadi, sosial, elmi–texniki, mədəni və başqa sahələrdə əməkdaşlığının inkişafına kömək göstərir;

8.9. beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində Azərbaycan Respublikasının səylərini diplomatik vasitələrlə həyata keçirir;

8.10. beynəlxalq təşkilatların, konfransların, forumların fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının iştirakını təmin edir, beynəlxalq birliyin üzvü kimi Azərbaycan Respublikasının global və regional beynəlxalq problemlərin həllində rolunun yüksəldilməsinə səy göstərir;

8.11. beynəlxalq konfransların, toplantıların və digər dövlət səviyyəli tədbirlərin və mərasimlərin təşkilində iştirak edir;

8.12. yüksək dövlət və hökumət səviyyələrində dövlətlərarası mübadilələrin protokol təminatını həyata keçirir;

8.13. dövlət hakimiyyəti orqanlarının xarici siyasi fəaliyyətinin ayrı–ayrı istiqamətləri barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verir;

8.14. Azərbaycan Respublikasında xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəliklərinin və konsulluqlarının fəaliyyətinə kömək göstərir, öz səlahiyyətləri çərçivəsində onlara xidmət göstərən təşkilatların fəaliyyətinə nəzarət edir;

8.15. Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanlarını və kütləvi informasiya vasitələrini Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq vəziyyəti və xarici siyasəti haqqında məlumatlandırır;

8.16. xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər, habelə diplomatik xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsinə dair təklifləri müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.17. diplomatik və konsul imtiyaz və immunitetlərinə riayət olunması üzərində nəzarəti həyata keçirir;

8.18. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin parlamentlərarası və digər xarici əlaqələrinin həyata keçirilməsinə kömək edir;

8.19. dövlət orqanlarına Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunan xarici dövlətlərin diplomatik və konsul nümayəndəlikləri ilə əlaqələrində yardım göstərir;

8.20. dövlət orqanlarının xarici dövlətlərin dövlət orqanları və vəzifəli şəxsləri ilə, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinə yardım edir;

8.21. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin qeydiyyatı, uçotu və saxlanmasının vahid dövlət sisteminin fəaliyyətini və onların məcmuəsinin nəşr olunmasını təmin edir;

8.22. Azərbaycan Respublikasının bağladığı beynəlxalq müqavilələrin depozitarisi funksiyalarını həyata keçirir, beynəlxalq müqavilələrin əsl nüsxələrinin (təsdiq edilmiş nüsxələrinin, rəsmi tərcümələrinin) saxlanılmasını, Nazirlikdə saxlananda olan sənədlərin uçotunu və istifadəsini təmin edir;

8.23. Nazirliyin mərkəzi aparatının, xaricdəki nümayəndəliklərin, tabeliyində olan təşkilatların kadr təminatını öz səlahiyyətləri çərçivəsində həyata keçirir, diplomatik xidmət kadrlarının hazırlanması, yenidən hazırlanması və təkmilləşdirilməsini təşkil edir;

8.24. Azərbaycan Respublikasının ərazisində və xaricdə konsul işini təşkil edir;

8.25. xaricdə yaşayan həmvətənlərlə əlaqələrin və əməkdaşlığın inkişafına yardım göstərir;

8.26. müəyyən edilmiş qaydada pasport–viza sənədlərini rəsmiləşdirir;

8.27. müəyyən edilmiş qaydada diplomatik–kuryer rabitəsini həyata keçirir;

8.28. öz səlahiyyətləri çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı məsələlərinin baxılmasında iştirak edir;

8.29. Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərdəki səfirlərinin və konsullarının və Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq təşkilatlardakı nümayəndələrinin təyin olunması və geri çağırılması, dövlət və hökumət

nümayəndə heyətlərinin tərkibi barədə təklifləri müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.30. Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfir, 1–ci və 2–ci dərəcəli Fövqəladə və Səlahiyyətli Elçi diplomatik rütbələrinin verilməsinə dair təklifləri Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

8.31. öz səlahiyyətləri daxilində diplomatik rütbələrin verilməsi qaydalarını müəyyən edir;

8.32. müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının ərazisində və xaricdə tabeliyində olan təşkilatların, xaricdəki nümayəndəliklərin binalarının əsaslı tikintisini və yenidən qurulmasını həyata keçirir, ayrılmış vəsait hədudlarında xaricdəki nümayəndəliklərin mərkəzləşdirilmiş maliyyələşdirilməsini, maddi–texniki təminatını həyata keçirir;

8.33. xaricdəki nümayəndəliklərin və Nazirliyin sistemində daxil olan təşkilatların fəaliyyəti üçün zəruri şəraiti təmin edir, onların fəaliyyəti ilə əlaqədar təşkilati, maliyyə və digər məsələlər üzrə təklifləri müəyyən edilmiş qaydada hazırlayır;

8.34. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə Nazirliyə həvalə olunmuş digər funksiyaları yerinə yetirir.

IV. NAZİRLİYİN HÜQUQLARI

9. Nazirlik öz vəzifə və funksiyalarını həyata keçirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

9.1. səlahiyyətləri daxilində mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarından, bələdiyyə orqanlarından, fiziki və hüquqi şəxslərdən müəyyən olunmuş qaydada arayış və məlumatlar tələb etmək;

9.2. Azərbaycan Respublikasının idarələrarası beynəlxalq müqavilələrinin layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqi normalara, habelə Azərbaycan Respublikasının mənafələrinə uyğunluğuna nəzarəti həyata keçirmək;

9.3. səlahiyyətləri daxilində Azərbaycan Respublikasının mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları, bələdiyyə orqanları, fiziki və hüquqi şəxslər üçün icrası məcburi olan qərarlar qəbul etmək;

9.3–1. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müvafiq inzibati xətalər haqqında işlərə baxmaq;

9.4. öz vəzifələrini yerinə yetirmək məqsədi ilə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada tabeliyində müvafiq qurumlar yaratmaq, yenidən təşkil etmək və ləğv etmək;

9.5. xarici əlaqələr sahəsində problemlərin öyrənilməsi və həll edilməsi üçün məsləhətləşmələr aparmaq məqsədi ilə dövlət orqanları, idarə, təşkilat və

müəssisələrindən mütəxəssisləri, o cümlədən xarici alim və mütəxəssisləri və beynəlxalq və xarici elmi tədqiqat və başqa müəssisələri cəlb etmək;

9.6. zəruri hallarda dövlət orqanları, idarə, təşkilat və müəssisələrin iştirakı ilə Nazirliyin səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə əlaqədar işçi qruplar yaratmaq, habelə müşavirələr keçirmək;

9.7. səlahiyyətləri daxilində müəyyən olunmuş qaydada normativ hüquqi aktlar qəbul etmək;

9.8. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövrü mətbuat orqanı təsis etmək, xüsusi bülletenlər və digər məcmuələr buraxmaq;

9.9. ixtisasartırma və tədris kursları təşkil etmək;

9.10. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

V. NAZİRLİYİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

10. Nazirliyin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunan və vəzifədən azad edilən nazir rəhbərlik edir.

11. Nazir Nazirliyə həvalə edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və onun funksiyalarının həyata keçirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır.

11-1. Nazirliyin strukturu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilir. Nazirliyin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların (hüquqi şəxslərin, təşkilatların və sair) siyahısını Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti təsdiq edir.

12. Nazirin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunan və vəzifədən azad edilən müavinləri vardır.

13. Nazir:

13.1. Nazirliyin fəaliyyətini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;

13.2. nazirin müavinləri arasında vəzifə bölgüsünü aparır;

13.3. müəyyən edilmiş struktur, əməkhaqqı fondu və işçilərin say həddi daxilində Nazirliyin aparatının, yerli və digər qurumlarının strukturunu, ştat cədvəlini və ayrılmış büdcə təxsisatı daxilində onların xərclər smetasını təsdiq edir;

13.4. Nazirliyin aparatının struktur bölmələrinin və tabeliyində olan qurumların əsasnamələrini təsdiq edir, tabeliyində olan hüquqi şəxslərin nizamnamələrini isə təsdiq edilməsi üçün müəyyən olunmuş qaydada təqdim edir;

13.5. öz səlahiyyətləri daxilində Nazirliyin mərkəzi aparatının və tabeliyində olan qurumların fəaliyyətinə dair icrası məcburi olan əmrlər, sərəncamlar, göstərişlər verir, onların icrasına nəzarət edir;

13.6. ikitərəfli və çoxtərəfli danışıqlarda Azərbaycan Respublikasını təmsil edir, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrini imzalayır;

13.7. Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları, xarici dövlətlərin dövlət hakimiyyəti orqanları, habelə beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı münasibətlərdə Nazirliyi təmsil edir;

13.8. müəyyən edilmiş qaydada Nazirliyin mərkəzi aparatının və xaricdəki nümayəndəliklərin işçilərini, habelə Nazirlik sisteminin digər işçilərini öz səlahiyyətləri çərçivəsində vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir;

13.9. öz səlahiyyətləri daxilində diplomatik rütbələr verir;

13.10. (Çıxarılıb) 13.11. müəyyən edilmiş qaydada xaricdəki nümayəndəliklərin əməkdaşlarının rotasiyasını həyata keçirir;

13.12. xaricdəki nümayəndəliklərin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin kompleks təftişinin qrafikini təsdiq edir;

13.13. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

14. Nazirlikdə nazirdən (Kollegiya sədri), onun müavinlərindən, habelə Nazirliyin digər rəhbər işçilərindən ibarət Kollegiya yaradılır.

15. Kollegiya üzvlərinin sayı və şəxsi tərkibi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.

16. Nazirliyin Kollegiyası öz iclaslarında Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı məsələləri müzakirə edir və onlar haqqında müvafiq qərarlar qəbul edir.

17. Kollegiyanın iclasları Kollegiya üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

18. Kollegiyanın qərarları onun üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Kollegiyanın qərarları protokollarla rəsmiləşdirilir və bir qayda olaraq, nazirin əmrləri ilə həyata keçirilir.

19. Zəruri hallarda, Kollegiyanın iclaslarında iştirak etmək üçün müzakirə olunan məsələlərlə bilavasitə əlaqəli olan icra hakimiyyəti orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların nümayəndələri dəvət edilə bilər.

20. Nazirlikdə attestasiya komissiyası yaradılır.

Attestasiya komissiyası Nazirliyin aparatının, xaricdəki nümayəndəliklərin kadr təminatını, diplomatik xidmət kadrlarının hazırlanması, yenidən hazırlanması və təkmilləşdirilməsi məsələlərini müzakirə edir.

21. Nazirlikdə xarici siyasət məsələləri üzrə elmi əsaslandırılmış təkliflərin hazırlanması üçün elmi məsləhət, metodiki və ekspert şuraları yaradıla bilər.

Şuraların tərkibi və əsasnamələri nazir tərəfindən təsdiq edilir.

Şuraların fəaliyyətinin təşkilatı-texniki təminatını Nazirliyin mərkəzi aparatı həyata keçirir.